

K 43261010 : สาขาวิชาสถาปัตยกรรม

คำสำคัญ : บ้าน / ความเป็นตัวตน / ที่ว่างทางสถาปัตยกรรม

อธิป ชินรัตน์ : บ้าน : ความเป็นตัวตน (กรณีศึกษา บ้านครอบครัววิเชียร อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช) (THE HOUSE AS SYMBOL OF THE SELF (CASE STUDY OF WICHIEEN'S HOUSE, THUNG SONG, NAKORN SI THAMMARAT) อาจารย์ผู้ควบคุม
วิทยานิพนธ์ : ศาสตราจารย์ อรศิริ ปาณินท์. 135 หน้า. ISBN 974 - 464 - 133 - 9

บ้านเป็นสถาปัตยกรรมประเภทหนึ่งที่ถูกสร้างขึ้นเพื่อตอบสนองและแสดงออกถึง
ความเป็นมนุษย์ วัฒนธรรม และชีวิตความเป็นอยู่ อาจกล่าวได้ว่าบ้านเปรียบเสมือน ต้นกำเนิด
ชีวิต ที่สะท้อนถึงความเป็นตัวตนที่แท้จริงของผู้อยู่อาศัย ในการศึกษาวิทยานิพนธ์นี้พยายามที่จะ
ศึกษา ค้นหา และทำความเข้าใจในประเด็นดังกล่าว เพื่อให้มีความชัดเจนมากขึ้น โดยมีได้มุ่งเน้น
ที่จะคิดค้นหรือสร้างนวัตกรรมใหม่ให้กับบ้านและการอยู่อาศัย

การศึกษามีความมุ่งหมาย ที่จะทำความเข้าใจถึงที่มาและแนวความคิดข้างต้น เพื่อ
เป็นหลักการและเครื่องมือ ในการค้นหาลักษณะเฉพาะและแนวทางในการออกแบบบ้านที่
แสดงออกถึงความเป็นตัวตนผ่านที่อยู่อาศัย เพื่อเปรียบเทียบและพิสูจน์ให้เห็นถึงที่มาและแนวคิด
โดยการศึกษาผ่านกรณีศึกษา บ้านร้านเครื่องแกงของครอบครัววิเชียร ซึ่งมีขอบเขตการศึกษาใน
ประเด็นของ สถานที่ ครอบครัวและการอยู่อาศัย ผ่านทางที่ว่างทางสถาปัตยกรรม

ผลที่ได้จากการเปรียบเทียบผ่านขอบเขตการศึกษาของบ้านเดิมและบ้านใหม่ จะเห็น
ได้ว่ามีความเชื่อมโยงของลักษณะการอยู่อาศัยและบรรยากาศที่ว่างจากบ้านเดิมไปสู่บ้านใหม่
ถึงแม้ว่ารูปทรงและขนาดของบ้านใหม่จะเปลี่ยนไปจากเดิมมากแต่สาระสำคัญของที่ว่างที่สะท้อน
ถึงความเป็นตัวตนที่แท้จริงยังคงสอดคล้องกับลักษณะเดิมของ สถานที่ ครอบครัวและการอยู่อาศัย
อย่างที่เคยเป็นมา

กระบวนการที่ได้จากการศึกษาสามารถใช้เป็นหลักการพื้นฐานเพื่อทำความเข้าใจใน
เรื่องบ้าน และนำไปประยุกต์ใช้กับกรณีศึกษาอื่นๆ โดยหวังว่าจะเป็นประโยชน์ในการศึกษาและ
การออกแบบบ้านในแง่มุมอื่นๆ ต่อไป

ภาควิชาสถาปัตยกรรม   บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร   ปีการศึกษา 2547

ลายมือชื่อนักศึกษา .....

ลายมือชื่ออาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ .....

K 43261010 : MAJOR : ARCHITECTURE

KEYWORD : SYMBOL OF THE SELF

ATHIP CHINRATANA : THE HOUSE AS SYMBOL OF THE SELF (CASE STUDY OF WICHIEEN'S HOUSE, THUNG SONG, NAKORN SI THAMMARAT. THESIS ADVISOR : PROF. ORNSIRI PANIN. 135 pp. ISBN 974 - 464 – 133 – 9

A house, as a type of architecture, is created (designed or built) to serve human needs. The human needs, in this sense, mean the need of identity that reflecting through a human being, culture, and inhabitation. This thesis doesn't intend to find or search for a new innovative house; instead it is trying to find and search for a better understanding of house and its dwell (inhabitation) in order to represent one identity.

The purpose of the study is to look for a notion of a hypothesis that **the house as a symbol of self**. It aims at creating a notion and tool to search for an identity a person through his/her house and for a personal house design to represent one identity. In order to do so, a case study of selected family, Wichien's family, is focused through architectural spaces in three different aspects: place, family, and their inhabitation.

A result from the comparison between the old and new Wichien's house is a relationship of inhabitation and spatial atmosphere. Even though, the form and size of the new house are different, the essences of spaces that reflecting a family's identity are remained to serve and respond to its original place, family, and inhabitation.

The process that using in this study can be a notion for understanding the house and can be applied and used to other personal house designs and researches.

Department of Architecture Graduate School, Silpakorn University Academic Year 2004

Student's signature .....

Thesis Advisor's signature .....

กิตติกรรมประกาศ

งานวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความช่วยเหลือจาก อาจารย์ที่ปรึกษา ศาสตราจารย์ อรศิริ ปาณินท์ ที่ได้สละเวลาในการรับฟังและให้คำแนะนำที่มีค่า และ คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ วีระ อินพันทัง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ต้นข้าว ปาณินท์ และอาจารย์ อนุสรณ์ ภักดิ์สุขเจริญ ที่ได้ให้คำชี้แนะแนวทางการศึกษา ซึ่งผู้ทำวิทยานิพนธ์ขอขอบพระคุณอย่างสูง

ขอขอบคุณ ครอบครัววิเชียร ญาติผู้ให้ความช่วยเหลือข้อมูลในการศึกษาของบ้าน ร้านเครื่องแกง ความทรงจำที่ดีและประสบการณ์ต่างๆในวัยเด็ก

ขอขอบคุณ คุณภุชษณะพล วัฒนวันยู และคุณศรัญญา ครุวาทนนท์ เพื่อนที่คอยช่วยเหลือ ให้กำลังใจ และกระตุ้นเตือนในการทำวิทยานิพนธ์นี้มาโดยตลอด

ขอขอบคุณ เพื่อนและน้องๆ ที่ได้ไซน์ โพอีสิส คุณแสงอรุณ อมรรวเดโช คุณชานาญ ตีรภาส คุณปวีณา วิสุทธิโก คุณอิสรา นาคแก้ว และคุณบวรพรธน พุทธรักษา สำหรับการช่วยเหลือในการทำงานวิทยานิพนธ์ และกำลังใจที่มีให้เสมอมา

ขอขอบคุณสมาชิกครอบครัวเทศน์สาส์ ทุกคนที่คอยดูแล ช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจให้มาโดยตลอด

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ วิโรจน์ เทศน์สาส์ สำหรับการสั่งสอนตลอดระยะเวลา 8 ปีทั้งในโรงเรียนสถาปัตยกรรม และนอกโรงเรียนสถาปัตยกรรม ผู้เป็นครูที่ปลูกฝังทัศนคติในการศึกษา และการเรียนรู้ ผู้เป็นเจ้านายที่คอยดูแลให้โอกาสและประสบการณ์ในการทำงาน ผู้เป็นที่ปรึกษา และแนะนำแนวทางในการศึกษาวิทยานิพนธ์นี้ ตลอดจนผู้เป็นเพื่อนที่คอยอธิษฐานและให้กำลังใจ

สุดท้ายนี้ ขอขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ น้องสาว และน้องชาย ครอบครัวที่ให้ ความรัก กำลังใจ การสนับสนุน และบ้านที่เป็นพื้นฐานของการศึกษาวิทยานิพนธ์นี้อย่างแท้จริง